

אמרות טהורות

מב"ק מדרן אדמו"ר שליט"א

פנימי

יתרו

יומ"ד כ"ק מדרן
רביה"ק ה'נזר דוד' זי"ע

תשפ"ד • גליון צ"ד

הוקדש ע"י

הרב אברהם אביש ראזענבוים שליט"א

עמודי התווך

הרה"ג ר'
יעקב יהושע
ענגלנדער
שליט"א

הרה"ג ר'
חיים בעק
שליט"א

שותף נאמן

הר"ר
החפץ בעילום
שמו הי"ו

הר"ר
אברהם ישעי'
זולדאן הי"ו

לט"נ
כ"ק מרן
אדמו"ר ה'נזר
דוד' זי"ע

גליון זה הוקדש ע"י

הרב אברהם אביש
ראזענבוים שליט"א

לט"נ זקנו
כ"ק מרן אדמו"ר ה'נזר דוד' זי"ע

יו"ל ע"י

מכון בארות יצחק זוטשקא
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לתרומות והנצחות ולקבלת הגליון במייל:

biz1441441@gmail.com

לקבלת גליונות מודפסים בבית שמש: 054-8410550

בשיתוף:

לחיזוק קנין אישי בתורה

03-800-9090

a038009090@gmail.com

לשמיעת שיעורי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
ועדכונים מחצר הקודש

מערכת זוטשקא: 072-3181866

פרשת יתרו

ליל שבת קודש תשפ"ג

ומיעטת עצמך תקרא על שמך שנאמר (מלאכי ג' כ"ב) "זכרו תורת משה עבדי וגו'".

וכבר הקשו בתוס' וכי שטן לא הי' יודע מכל מעמד מתן תורה. ותי' דאיתא במדרש שטרדו הקב"ה לשטן בשעת מתן תורה שלא יקטרג. ובמהרש"א הקשה שהרי ריב"ל עצמו אמר שמלאך המות מסר לו מתנה למשה רבינו, משמע שידע ממתן תורה לישראל. ולכן פירש שהשטן בא לקטרג ולהסית שיחזרו מלקבלה מפני עומק המושג וקוצר המשיג, עש"ב.

ונראה לבאר עוד בס"ד, עפ"ד רז"ל שהתורה נתנה לישראל דייקא כשהיו כאיש אחד בלב אחד, ורז"ל אמרו (מכות י'): "חרב אל הבדים וגו' (ירמיהו נ' ל"ו), שהלומד לבדו אין תורתו מתברכת, ולא עוד אלא שמטפש וטועה. וי"ל הטעם בזה, כי ארז"ל שהיצה"ר מתגרה בתלמידי חכמים יותר מכולם, וכל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו, ולפ"ז לימוד התורה עלול ח"ו לגרום גרוי היצר מצד אחד. אכן יתכן שזהו רק אם הלומד תורה יודע מגדלותו, אבל אם הוא בענוה ושפלות רוח, מכיון שאין שליטה ליצה"ר במקום שיש ענוה ושפלות שהרי' השי"ת שוכן דכא ושפל רוח, ולא יגור במגורו רע, וממילא נמצא דהלומד בלי חברותא וסומך על בינתו יכול לגרום גרוי היצר עי"ז. משא"כ מי שנטפל לאחרים

"וישמע יתרו וגו'", וברש"י "מה שמועה שמע ובא קריעת ים סוף ומלחמת עמלק". וכבר דקדקו המפרשים מדוע נקט דוקא ב' נפלאות אלו יותר משאר נסים שארעו לאבותינו. גם צריך ביאור קריאת שם הפרשה של קבלת התורה על שם יתרו דשם הפרשה מרמז על מהות הפרשה, ויתרו הי' רק גר צדק שנצטרף לישראל. וכן הפרק של סוגית קבלת התורה במסכת שבת הוא פרק רבי עקיבא שכידוע הי' בן גרים.

ונראה לבאר בס"ד בהקדם דברי הגמרא (שבת פ"ט.) במאמרי ריב"ל, דמשה רבינו עלה למרום לקבל התורה ונתוכח עם המלאכים שטענו "תנה הודך על השמים מה אנוש כי תזכרנו וגו'" (תהילים ח' ב' ה'), ולבסוף הודו שהתורה ראויה לישראל ונתנו לו מתנות, ואף מלאך המות מסר לו את סוד הקטורת שמכפר ומגין מן המגיפה. ואחר כן מביא הש"ס דברי ריב"ל "בשעה שירד משה מלפני הקב"ה בא שטן ואמר לפניו רבש"ע תורה היכן היא, א"ל נתתי' לארץ, הלך אצל ארץ וכו'", עד שהודיעו הקב"ה "לך אצל בן עמרם, הלך אצל משה א"ל תורה שנתן לך הקב"ה היכן היא, א"ל וכי מה אני שנתן לי הקב"ה תורה, א"ל הקב"ה משה בדאי אתה, אמר לפניו רבש"ע חמודה גנוזה יש לך שאתה משתעשע בה בכל יום אני אחזיק טובה לעצמי, א"ל הקב"ה משה הואיל

שלא ייראה כבדאי, וזהו שביאר משה רבינו "חמדה גנוזה וכו' אני אחזיק טובה לעצמי", וזוהי היתה איפה התשובה לתמיהת השטן מדוע אינו מוצא האפשרות להתגרות במקבלי התורה, דהוא מפני שאין מחזיקין טובה לעצמן ותולין הזכות בזולתן. ואמר הקב"ה שהואיל ומיעטת עצמך תקרא על שמך "זכרו תורת משה עבדי", שהסגולה לזכור את התורה היא לאחוז במידתו של משה שמיעט עצמו והי' בבחי' עבד ולא ייחס התורה לעצמו. ולכן כאשר לומדים תורה בחבורה ולא ביחידות מסוגל הדבר לזכרון טוב, כי אז אין תולין ההצלחה בעצמו, והרי התורה נמשלה למים שמניחין מקום גבוה והולכין למקום נמוך.

וזוהו שרמז הפייטן "זכרו תורת משה במצות שבת גרוסה וכו'", דהלימוד בשבת מסוגל לזכרון, לפי שבשבת חקוקה מידת ענוה ושפלות רוח, כי השבת אמרה לפני הקב"ה לכולן נתת בן זוג ולי לא נתת בן זוג וא"ל הקב"ה כנסת ישראל בן זוגך, כי השבת שבה ניתנה תורה ידעה שצריך להיות לכל אחד בן זוג כדי שלא ייחס המעלה לעצמו רק לזולתו, ונתן לה השי"ת את כנסת ישראל להיות בן זוגה. וידוע מה שאמר הרה"ק מאפטא זי"ע ברמז "ויום השביעי משבח ואומר מזמור שיר ליום השבת טוב להודות לד'", שע"י שהשבת מעורר את כח השירה "לפיכך יפארו ויברכו לא-ל כל יצוריו", שלפני זה אין שייך לגשת לומר שירה, כי כ"א מרגיש שמה הוא שילך ויאמר שירה לפני מלך מלכי המלכים. ואמר החידושי הרי"ם זי"ע שמתיקות מאמר זה [ששמע מפי הרה"ק מאפטא זי"ע בעת החתונה הגדולה באוסטיליה] לא מש מפיו במשך כשנה. ויתכן הכונה שהשבת קודש

מחמת ענוותנותו ויודע שעל בינתו אי אפשר להשען, הוא ינצל ממכמורת היצר, ואע"פ שנתגדלה קדושת נפשו ע"י התורה, לא יתגרה בו היצר יותר מדאי.

והנה היצר הרע אמנם הסכים שיקבל משה רבינו את התורה, אבל הוא גם ידע הכלל שכל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו ותפקידו של היצה"ר להתגרות בתלמידי חכמים יותר מבשאר אנשים, ולכן ירד לחפש את מקבלי התורה כדי להתגרות בס. אבל לא מצא את אותם מקבלי התורה שהתורה גרמה להרגיש יוהרא וכדו' שיוכל להביא לגירוי היצר, ולא הבין היצה"ר כיצד יתכן כדבר הזה, הרי כל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו. ולכן הלך לחפש היכן נמצאת התורה. והשי"ת א"ל שהיא נמצאת אצל בן עמרם, רמז לו שמשה רבינו אינו מרגיש שום מציאות של ישות והוא בעיניו כבן עמרם גרידא, שכל זכותו הוא מחמת שנולד לעמרם שהי' קדוש וטהור ומת בעטיו של נחש [כמבואר בס"פ השותפין], וע"ד שרשב"י לאחר שיצא מן המערה קראו אותו בר יוחאי כי ייחס כל מעלותיו לאביו יוחאי ולאחר שיצא רשב"י מן המערה ר"ש ור"י הלכה כר"ש, כי מעלת הביטול שזכה לה בהיותו במערה גרמה לו קנין תורה נפלא עד שנקבע הלכה כמותו.

אמנם השטן לא שת לבו לזה והלך אצל משה ולא אצל בן עמרם, שהי' סבור שיש לו בכל זאת מציאות וישות לעצמו. אמנם משה רבינו ענה לו מה אני שנתן לי הקב"ה תורה, כלומר וכי אני ראוי שיתייחס נתנית התורה אלי, והלא אין אני אלא שליח לקבלה בזכות כלל ישראל. ולחדד הדברים כלפי השטן רצה השי"ת שיבאר דבריו יותר

ישראל. אכן כתיב (מיכה ז' י"ח) "לשארית נחלתו", ודרשו חז"ל (ראש השנה י"ז). "מי שמשים עצמו כשיריים", ולכן קודם שנתגייר הי' נקרא יתר כי באמת לא הי' ולא כלום, ולאחר שנתגייר נתווספה לו וא"ו לשון המשכה, עכדה"ק. ויתכן לומר הכונה שוא"ו החיבור מרמזת שהלך להתחבר לישראל מחמת שהרגיש שלהיות לעצמו אינו כלום ורק אם יתחבר לישראל יוכל לעבוד את השי"ת. וזהו יסוד קבלת התורה לדעת ש"כשאני לעצמי מה אני" ורק עם עוד יהודים יוכל להשיג שלימות. וזהו שארז"ל "מה שמועה שמע ובא קריעת ים סוף ומלחמת עמלק", דמלחמת עמלק רומזת למלחמת היצר, שראה שגם לאחר הגלוי הנשגב של קריעת ים סוף שראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי, בכ"ז לאחר מכן נתגבר עליהם היצר והכניס בהם ספיקות "היש ד' בקרבנו" אם לאו, מזה הבין יתרו דכל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו וצריך לבא המדברה להתחבר לישראל שע"ז ידע שכשלעצמו אינו כלום, ואז לא יהי' כח ליצר לשלוט עליו. שמה ששלט עמלק בישראל הי' מחמת שהי' ברפידים שהיא אותיות פרודי"ם, אמנם כאשר כל יהודי מתבטל אל הכלל אין כח ביד עמלק לשלוט עליו.

[ואין] להקשות על דברינו ממאז"ל שאמרו לאביי שכל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו - והרי האמוראים היו בודאי בתכלית הענוה והשפלות. אכן זה שאמרו שאין היצר שולט בעניים ושפלי רוח אינו סותר לזה, שבודאי לא הי' היצר שולט בצדיקים אלו, אלא שלגודל ענוותנותו הי' סבור אביי שלא הי' יכול להתגבר על יצר כזה].

אומרת שאם אני יכולה לומר שירה, ממילא יכול כל יצור לפאר להשי"ת, כי השבת מלאה בושה והתבטלות מפני השי"ת כי שב"ת אותיות בש"ת. ולכן "זכרו תורת משה במצות שבת גרוסה" ששבת מסוגלת לזכירת התורה, כי "חרותה ליום השביעי ככלה בין רעותי" משובצה" שבשבת חרות העניין שלכ"א נצרך בת זוג והיא בת זוגה של כנסת ישראל ככלה בין רעותי, והשבת מעידה על ישראל [כמ"ש תוס' (חגיגה ג'): בשם מדרש] ומייחסת כל השבח להן. ולכן מסוגל לקנות כתר של תורה ביום השבת קודש.

וכן יש להעמיס בדברי הפייטן "הבדיל ניני תם חוקים להורתם אשר יעשה אותם האדם וחי", שכל קבלת התורה והחוקים היתה למען יעשה אותם האדם ויזכה לחיים של חיים בדרכי התורה והמצוות. אולם מאחר שכל הגדול מחבירו יצרו גדול הימנו, ממילא עולה האזהרה "מי זה יצטדק" שמי שרוצה להיות צדיק, מבתקש ממנו תנאי שיהא "נמשל לאבק דק", שעליו להיות בעיני עצמו שפל ביותר כמו אבק דק, כי אם לא כן, הרי "אמת כי לא יצדק לפניך כל חי". והטעם, משום ד"בלב יצר חשוב" מי שנעשה חשוב יותר ע"י התורה הקדושה, נתגדל לעומת זה אצלו גם היצר "כדמות חמת עכשוב", כי היצר מתגרה בת"ח יותר מבעמי הארץ, וא"כ "איככה ישוב הבשר החי". ולכן חייבים כאמור להיות כמו אבק דק ורק אז נוכל להצטדק כלומר להיות צדיק ע"י קדושת התורה.

ובזה הבא נבא בס"ד להבין ענין קריאת הפרשה בשם יתרו. דהנה החידושי הרי"ם זי"ע ביאר הטעם שנקרא יתרו לפי שהרגיש עצמו כמיותר לגמרי מול קדושת

התורה הוא לשים עצמו כשיריים ושכל כוחו אינו אלא בהתחברות לכלל ישראל, ורבי עקיבא שהיה דורש תילי תילים של הלכות על כל תג ותג כי אותיות התורה הם כנגד נשמות ישראל והקוצין והתגין הם כנגד נשמות הגרים שנתחברו לאותיות התורה, אולם היסוד של כל קבלת התורה הוא להיות שפל ונבזה בעיניו ולדעת שכל כוחו הוא מהתחברות לכלל ישראל כאילו הי' בעצמו גר צדק, ועי"ז לא יתגרה בו יצר הרע.

ויהי רצון שנזכה לקבל את התורה עם כל ההשפעות הנלוות אלי' "אורך ימים בימינה ובשמאלה עושר וכבוד" בריות גופא ונהורא מעליא, ויתרפאו כל החולים והבריאים יתמידו בבריאותם ויתמתקו כל הדינים בשורשן, ונזכה לגאולה הקרובה במהרה בימינו אמן.

ובזה נבין מה שכתב רש"י שיתרו הי' מתגדל במשה אני חותן המלך, ולשעבר הי' משה תולה הגדולה בחמיו, ולכאורה מה מלמדנו בזה רש"י שיתרו הי' מתכבד בחתנו. אלא כיון שכל המהות של יתרו הוא שהי' בעיניו שפל ונבזה והי' תולה הגדולה במשה, ורק בכח זה נתקרב לקבלת התורה, וע"ד שזכה משה רבינו שתקרא התורה "תורת משה" לפי שהי' תולה גדולתו באביו עמרם ובזכות כלל ישראל, עד"ז זכה שייקרא פרשת קבלת התורה על שמו, א"כ בוודאי הוא עניין שיש ליתן עליו את הדעת ולציניו, שהוא עיקר גדול.

ובזה נבין קריאת שם הפרשה של קבלת התורה בשם יתרו שהי' גר שנתחבר לעם ישראל וכן פרק רבי עקיבא הוא הפרק של קבלת התורה, כי עיקר יסוד קבלת

סעודה ג' תשפ"ג

רב, וכתב רש"י ז"ל "כל מה שיפול מהם ואפילו הוא יחידי חשוב לפני רב", וכאן נפלו כמה וכמה נפשות מישראל שלא הגיעו כלל לגיל עונשין והמה קרבנות ציבור לכפר על ישראל. והנה השי"ת אינו חפץ בקרבנות אדם אלא במזבחות של זביחת היצר ואש תוקד בקרבינו דעל כל אחד לומר בשלי הסער הגדול הזה.

ובירושלמי איתא דזוועות הארץ נעשין בגין חטאים בענייני קדושה וטהרה ובענייני בין אדם לחבירו כגון מחלוקת, ואף שבבבלי כתוב דהוא משום

השי"ת נתן לנו ברחמיו את ימי השובבי"ם הק' לשוב בתשובה שלימה לפניו ולתקן את מעשינו לטובה, והשי"ת קורא אלינו "שובו בנים שובבים" שנושב אליו בבכי ובתחנונים. ובשבוע הקודם נתקיים "המביט לארץ ותרעד", וייתכן שהיא בבחי' "ארץ יראה ושקטה" שהי' בשעת קבלת התורה. אבל האחרון הכביד בדם עוללים וצעירים שנשפך ברחובות קרי' והלכבות קרועים לגזרים ואנו מצוים לקיים "נחפשה דרכינו ונחקורה ונשובה עד ד'", כי השי"ת אמר בשעת קבלת התורה להזהיר את העם מלעלות בהר ומנגוע בקצהו פן יפול ממנו

ששומרים על השמיעה ועל הראי' זוכים לשמוע כמו שצריך ולראות כמו שצריך, והנביא צווח ע"ז שלא נפסיד השמיעה והראי' ע"י שמיעת וראיית הבלי העולם.

אכַן החידושי הרי"ם עצמו אמר שאפילו אם יהא חרש ועיוור, ג"כ ישמע ויביט, וכמו שדיבר משה רבינו ע"ה את מאמר "וגאלתי אתכם וגו' ולקחתי אתכם לי לעם וגו' באזני בני ישראל" הגם שלא היו מסוגלים לשמוע אליו "מקוצר רוח ומעבודה קשה", אלא שיש קול שנכנס אף באזני חרשים אשר לא ישמעו, מכל מקום פועל ועושה רושם לזקוף קומת האדם. וכמו הבת קול היוצאת מהר חורב שאמר הבעש"ט זי"ע שאף שאין שומעים זאת הנשמות שומעות זאת, ומזה בא הרהורי תשובה אל האדם.

וזֶהוּ שאמר הכתוב "ועתה" שנחזור בתשובה מכאן ואילך ואז נזכה לשמוע בקול ד' "אם שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את בריתי", וכתב בספה"ק בית אברהם שהראשית היא השמיעה והקבלה "דער-הערען" ואח"כ צריך להכניס השמיעה בעשיה, והעיקר הוא "ושמרתם את בריתי" כי שמירת הברית היא ראשית העבודה של כל יהודי.

ולזאת עלינו לבקש מהשי"ת שיזכינו לשמירת אוזן לשמוע בקול השי"ת המעורר אותנו בקול גדול ולא יסף "שובו בנים שובבים", ולבל נהי' מאותם שכתוב עליהם בהפטרה "ויאמר לך ואמרת לעם שמעו שמוע ואל תבינו וראו ראו ואל תדעו השמן לב העם ואזניו הכבד ועיניו השע פן יראה בעיניו ובאזניו ישמע ולבבו יבין ושב ורפא לו", כי כלל ישראל היו אז במצב ירוד

שהשי"ת מוריד דמעות על גלות ישראל בין האומות, יתכן שאין זה סתירה אלא שהשי"ת רואה את הירידה הרוחנית שיש לישראל מחמת גלותן בין האומות ועל זה הוא מוריד דמעות.

והנה בשעת קבלת התורה כתוב "ועתה אם שמוע תשמעו בקולי" "אין ועתה אלא לשון תשובה" (בראשית רבה כ"א ו'), וכתב בספה"ק בית אברהם שהרה"ק רבי אהרן הגדול מקרלין זי"ע החזיר בתשובה פ' אלף בעלי תשובה, וזה הי' אצלו כעניין של מסחר, ופ"א אמר היום נתבטל אצלי מסחר שאחד בא לקבל תשובה ורציתי לתת לו תשובה על מכאן ולהבא והוא לא רצה רק שאתן לו תשובה ותיקון על העבר. וזהו "ועתה" שראשית ועיקר התשובה היא לקבל על עצמו מעתה שלא להכעיס יותר את הבוב"ה.

וזֶה "ועתה אם שמוע תשמעו בקולי", שהרי כתיב "וישמע יתרו וגו'" ואמר הרה"ק ר"ד מלעלוב זי"ע וכן הרה"ק רמ"מ מקאצק זי"ע, שהרבה שמעו אבל רק יתרו "האט דער-הערט" והחליט להתקרב אל השי"ת. וכאשר שומעים כמה צער אירע לעם ישראל צריך לשמוע זאת ולהבין היטב, ולהחליט להתקרב אל השי"ת מעתה.

והרה"ק מקאצק אמר עה"פ (ישעיהו מ"ב ז') "החרשים שמעו והעיוורים הביטו לראות" שלכאורה איך שייך לומר לחרש שישמע ואל עיוור שיביט. אלא שהנביא צועק שאל תהיו חרשים ועיוורים, כי בידכם הוא זאת שלא להיות חרשים ועיוורים. וברמתים צופים כתב שהחידושי הרי"ם זי"ע הפליג מאוד את המאמר הזה ובודאי מצא במאמר זה גנזי נסתרות. ולכאור' הכונה שע"י

"כלום יצר הרע יש ביניכם". והרה"ק רבי יצחק מנישכיו זי"ע אמר ברמז מאז"ל (פסחים ק"ט). "אין שמחה אלא בבשר", שעיקר השמחה לפניו יתברך היא כאשר אנשים בעל חומר גופני הצריכים להתייגע ביגיעת בשר, הם ממליכים את השי"ת בהכנעת היצר אשר בקרבם.

וממילא עלינו להתבונן בזאת, שאם התורה כל כך שמחה לקראת חתונה זו, אנו מצידנו עלינו לעשות כל טצדקי שלא לביישה ח"ו, ושלא להניחה בקרן זוית אלא לעסוק בה.

והרה"ק מהר"י מבעלזא זי"ע אמר דמה שבפרשת יתרו כתוב שאמרו בני" "כל אשר דיבר ד' נעשה" ורק בסוף פרשת משפטים כתוב שאמרו "כל אשר דיבר ד' נעשה ונשמע", כי שם כתוב שמשם רבינו קרא באזניהם את דברי הברית, ורק לאחר ששומעים דברי תורה אפשר לזכות לדיבור שמלאכי השרת משתמשים בו שמקדימים נעשה לנשמע.

ובספה"ק דברי שמואל כתוב שלפני מתן תורה כתוב "ויהי קולות וברקים", אלא שברקים מאירים לרגע ואין להם קיום, ולאחר מתן תורה כתוב "וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים", שלפיד יש בו ממשות לפי שנאחז בפתילה. והרמז בזה שכל האורות שלפני מתן תורה אין להם קיום לבד, כי הם אורות בלא כלים, משא"כ לאחר שלומדים את התורה יש לאורות אלו קיום נצחי.

והרה"ק מקאצק זי"ע אמר לחסידיו שאינו דורש מהם שלא יחטאו אלא שיהי' עוסקים בתורה עד שלא יהי' להם זמן

מאוד ועכ"ז אמר השי"ת לישעי' הנביא שילך לומר דברי מוסר לישראל, כי אע"פ שיש ערלה על אזניהם עכ"ז הנשמה תשמע ואולי יזכו לאיזה התעוררות מזה וכמ"ש החידושי הרי"ם שגם החרשים והעיוורים יכולים לשמוע ולראות בפנימיות נשמתם.

והנביא ישעי' שאל עד מתי יהי' המצב השפל הזה, שיש ערלה על האוזן ועל הלב משמוע ומהבין, וענה השי"ת שיהי' בירור אחר בירור "ועוד בה עשירי" ושבה והיתה לבער כאלה וכאלון אשר בשלכת מצבת בס זרע קודש מצבתה". ויתכן שרמז לימי עקבתא דמשיחא שבאו על ישראל אשר בעוה"ר הרי עלים ופירות נשרו מאילן החיים מחמת רוח סערה מפרקת הרים שמתלטטת את האילנות, ורבים מצעירי הצאן נשרו מהאילן כעלים בתקופת השלכת, ובעוה"ר ישנן משפחות שבוכות על כמה וכמה פירות שנשרו מאילנם ד' ירחם. ועכ"ז הנביא קורא אותם "זרע קודש מצבתה", כי סופן לחזור ולהתחבר אל האילן אלא שבינתיים השי"ת מצפה שנזעק אליו "עד מתי" כי הגיעו מים עד נפש, והגואל צדק כבר עומד בשער ומבקש לגאול את ישראל אלא שמצפים לנו ולזעקתינו.

והרי זה עתה קבלנו את המתנה היקרה מכל את תורתנו הקדושה, וכאשר מתבוננים בפיוט "מתפארת הייתי ביום חתונתי" איך שהתורה שמחה לקראת ישראל אע"פ שעד עתה היתה בגנזי מרומים ועתה לוקחה בידי בני אדם שוכני בתי חומר, עכ"ז הרי היא שמחה מאוד בחתונתה זאת, כי יודעת שעיקר מעלתה כאשר ילמדו ויקיימוה בני אדם אשר צריכים להלחם עם היצה"ר, וכמו שהשיב משה רבינו למלאכי מרום

ואין אתנו יודע עד מה בסודות התקו"ז, אלא שזאת נמצאנו למדים, שיש בענין רעידת הארץ התעוררות של תקיעת שופר. והרה"ק מקאצק זי"ע אמר ברמז הכתוב (תהלים פ"ט ט"ז) "אשרי העם יודעי תרועה ד' באור פניך יהלכון", אשריהם לישראל שזוכים לשבר לבם לפניו יתברך לא מתוך יסורים ח"ו אלא כאשר ד' מאיר אליהם באור פניו.

ובימים אלו אשר בני ישראל גודרים את עצמם בגדרי טהרה ומקבלים על עצמם גדרים וסייגים לבל יכשלו ח"ו וישראל קדושים הם, הנה דבר זה מעורר רחמים רבים במרום שימשכנו השי"ת אליו בחבלי עבותות אהבה ולא ח"ו ע"י יסורים רח"ל. ויהי רצון שנזכה לשוב אליו ית' בשובה ובנחת ולהיגאל גאולת עולם במהרה בימינו אמן.

פנוי לחטוא. ולפני פטירתו הזהיר מאוד על התמדה בתורה, שרק מי שיניח ראשו בתורה יזכה לכל מעלות החסידות.

והנה נשאר לנו שבוע אחד לנעילת ימי השוכבי"ם ועלינו להשתדל בשבוע זה ביותר בעסק התורה מתוך יראת שמים וקדושה וטהרה, ובפרט אחר שהרעיד השי"ת שמים וארץ ונודעו מפחד ורעדה, ורק בזכות קבלת התורה שקטה הארץ, ועלינו לזכור זאת תמיד.

ואיתא בתיקוני זוהר (תיקונא תליסר) דמ"ש (ישעיהו כ"ד י"ט) "רועה התרועעה הארץ" בתרועה וכו', "מוט התמוטטה הארץ" בתקיע "פור התפוררה ארץ" בשברים, בהוא זמנא תלת אבהן מתקשרין בגבורה ואתעבידו בה תרועה שברים תקיעה וכו', ודא יהא בסוף יומיא וכל אתין אלין בארעא בישראל יהון בגין דתמן חברון דאבהן תמן קבורים" עכ"ל.

יומא דהילולא רבינו ה'נזר דוד' זי"ע

כ"ח שבט תשפ"ג

מעמד הכנסת ס"ת לט"נ הטהורה

השגת התורה השייכת לשנה זו דייקא, ואע"פ שהתורה עצמה לא תהא מוחלפת אולם הניגון של התורה צריך כל פעם להתחדש לפי צרכי הדור ולכן הוא נחשב לכתיבת שירה חדשה דהיינו הבנה והשגה חדשה באור התורה, עכדה"ק.

והנה כתב החידושי הרי"ם זי"ע בספר הזכות (פרשת חוקת), דמה שארז"ל דברים שלא נגלו למשה נגלו לרבי עקיבא וחבריו שלפי שרבי עקיבא הי' בזמן החורבן הי' מהצורך להאיר אור תורה ביתר שאת, כל שכן בדורות האחרונים שאבדנו הכל בעוה"ר ואין לנו שיעור רק התורה הזאת כמ"ש (תהילים קי"ט צ"ב) "לולי תורתך שעשועי וגו'" מהצורך לקיום שלנו שיאירו פירושי התורה, שכמו שעין רואה והלב חומד בענייני עוה"ז כן אנו מבקשים "והאר עינינו בתורתך ועי"ז "ודבק לבנו במצותיך", ולזאת מאירים לפעמים בדורות אלו דברי תורה בעמקות יותר כדי שאולי עי"ז נזכה להטות לבבנו להשי"ת, עכדה"ק.

ולפ"ז י"ל דרמזה תורה דכאשר יש הסתר פנים בדורות האחרונים "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא" מן הראוי לקיים "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת", לכתוב ספר תורה חדש כדי שיתגלו עתה

נודה לאלוקינו שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה לקיים מצות "ואתם כתבו לכם את השירה הזאת", ונביע תודה וברכה לכל המשתתפים העושים והמעשים ברוח נדיבה ובנפש חפצה, ישאו ברכה מאת ד' ימלא ד' כל משאלות ליבם לטובה.

הנה הכתוב אומר (דברים ל"א י"ח-י"ט) "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא וגו'", ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם וגו'", והקשה כ"ק אאמו"ר זי"ע מה ענין מצות כתיבת ספר תורה ל"ואנכי הסתר אסתיר".

ונראה לבאר בס"ד בהקדם דברי כ"ק אאמו"ר זי"ע בעל נחל יצחק דמה שיש מצוה לכתוב ספר תורה אף כשיש די ספרי תורה לכל ישראל ואף אם הניח אביו ס"ת בירושה מצוה לכתוב משלו, כי ע"י כל כתיבת ספר תורה מתגלה קדושה השייכת לדור זה ולזמן זה דייקא וקדושה זו משפיעה שפע לקיומו הרוחני של העולם כולו, וכתיבה חדשה זו מעוררת כח פנימי לחדש חידושי תורה השייכים לדור זה דייקא, ולכן אמר הכתוב "ואתם כתבו לכם את השירה הזאת" אע"פ ששירה אינה שייכת בכתיבה אלא בנעימה בעל פה, אכן הכונה שע"י כל כתיבה חדשה מתגלה הארה חדשה של

ולכאור' מה פשר דברי המדרש ליטלה ממך איני יכול "לפי שהיא אשתך" וכי כך מדבר חותן אל חתנו, ובע"כ מיירי לאחר החטא ואעפ"כ איני יכול ליטלה ממך וגם אני איני יכול לפרוש ממנה אלא עשו לי קיטון וכו'.

נמצא שהשי"ת נמצא אתנו בכל זמן גם כאשר לפי שורת הדין אין אנחנו ראויים לכך, ולכן לאחר שכתוב "ואנכי הסתיר אסתיר פני ביום ההוא" השי"ת מצוה אותנו לכתוב את השירה הזאת המרמזת לכתיבת ספר תורה שגדולה כתיבתה כאילו נתנה לישראל באותה שעה, וזה יהי לנו חיזוק בעת ההיא שנזכור שאע"פ שהשי"ת נסתר מאתנו מ"מ מכיון שנתן לנו את תורתו הרי הוא נמצא איתנו שהרי אינו יכול לפרוש מבתו היחידה אלא שהוא "א-ל מסתתר בשפריר חביון".

וזקה"ק בעל יקרא דמלכא זי"ע כתב בכיאר השייכות של כתיבת השירה הזאת ל"ואנכי הסתר אסתיר", כי שבח לו להקב"ה שעלה לרום המעלות ונסתר בהסתרה כפולה ומכופלת כדי שלא יגיע אליו פגם עוונות המורדים והפושעים כי בזיון גדול לכבוש המלכה עמו בבית, "ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם" כי צריכים לזכור זאת למען תהי' לי השירה השבח שאין מגיע לו ח"ו פגם ע"י הסתר וחילול ד', וציוה עלינו משה רבינו ע"ה בצוואתו "כתבו לכם את השירה" כמו אחד ההולך למרחקים ומצוה שאל ידאגו ממנו שיש לו עונג שם ורחוק מהם מאוד מעלה מעלה עד שאין מגיע לו פגם ממעשה התחתונים, וסיים דה"ק "והמבין בדברים

הארות חדשות בלימוד התורה הנצרכות לעת הזאת כדי שיאירו את דרכנו בעת ההסתרה הזאת.

וכ"ק אאמו"ר זי"ע דיבר בקדשו לבאר ענין כתיבת ספר תורה לענין שכתוב בו "ואנכי הסתר אסתיר", כי הנה הקשה הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זי"ע אין אפשר לקרא דברי תוכחה הכתובים בפרשת האזינו בשם "שירה", ואמר עפ"ד זקנו הרה"ק מהר"ש מבעלזא זי"ע שכשם שאמרו רז"ל "כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה" ה"ה כל העוסק בתורת תוכחה מעלין עליו כאילו נתייטר בכל הכתוב בפרשת התוכחה ונפטר מהם עי"ז, וזהו שכתוב "שימה בפיהם" ולא עליהם שע"י שילמדו פרשה זו ויקחו מוסר לנפשם ינצלו מכל צער וצוקה ולכן שפיר נקראת פרשה זו בשם שירה.

ובזה י"ל הטעם שנכתבה מצות "ואתם כתבו לכם וגו'" אחרי "אנכי הסתר אסתיר", לפי שע"י כתיבת ספר תורה מתבטל ההסתור פנים כי בתורה הקדושה נמצאת הסגולה להמתיק את כל ההסתרה ע"י לימודה וקיומה, עכ"ד כ"ק אאמו"ר זי"ע.

ויש להוסיף עוד עפ"ד המדרש (שמות רבה ל"ג א') בפרשת [פרשת תרומה] "כי לקח טוב נתתי לכם תורת אל תעזבו" (משלי ד' ב') יש לך מקח שהמוכר נמכר עמו, שע"י שקבלנו התורה נמכר כביכול השי"ת עמה לישראל, כי התורה היא כבת יחידה שאינו יכול לפרוש ממנו ולכן הוא מבקש מאתנו עשו לי קיטון ואדור ביניכם.

רכ"ק אאמו"ר זי"ע אמר שלכן כתוב
"ועתה כתבו לכם" שעיקר תכלית
מצות כתיבת ספר תורה לקבל על עצמנו
ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל
דברי התורה מאהבה, וע"י כתיבת ספר תורה
חדש נתוסף כח חדש לשמירת כל דברי
התורה"ק וזה "כתבו לכם" לצרכיכם.

וידי רצון שמצוה זו יתמשך עלינו שפע
קודש ללימוד התורה ולקיום מצותי'
ויומתקן כל הדינים מעלינו ומעל כל ישראל,
ונזכה לבני חיי ומזוני רויחי וסייעתא דשמיא
ולגאולה השלימה במהרה בימינו אמן.

אלו ימס כמים ועיניו כנחל בדמעות יזלו על
גודל התרחקות מאבינו", עכ"ל.

והיינו שכלפי הקב"ה אין בזה שום סתירה
שמצד אחד הוא נמצא עם כאו"א
מישראל בעת צרה וכמ"ש "עמו אנכי בצרה"
"ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם" כל
מקום שגלו שכינה עמהם, ועכ"ז כדי שלא
יצטערו כ"כ בניו על צערו ית' ציוה להם
שידעו שבעת הזאת הוא נסתר מעמם כדי
שלא יגיע פגם העוונות למעלה והכל לטובת
ישראל, ולכן היא נקראת שירה ותושבחתא.

